

SZARVAS és VIDEKE

TÁRSADALMI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey utca 11. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 ft. — Félévre . . . 2 ft
Negyedévre . . . 1 ft. — Egyes szám . 8 kr.
MEGJELEN HETENKINT EGYSZER VÁSÁRNP.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház.) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
BÉLYEGDÍJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJCAR.

Feltámadás napján.

Ünnepre zúgnak a harangok. Harmádnapra fölszakadozott az új gyászlepele, fényben, dicsőségben, földet rengető erővel felelt vissza Golgothának megnyílt szája: feltámadott. A keresztény világ nagy ünnepét válasszuk mi is emelkedett alkalmul, hogy a társadalom figyelme tereldődjék oda, mely nélkül Herder szerint Európa valószínűleg a zsarnokok zsákmányává, folytonos viszály színhelyévé, vagy mi több, mongol sivataggá változott volna, — mely nagy tényező nem más mint a keresztény áhitat fönsége.

Mily megkapó a feltámadó isten-ember nagyságának fényes elismertetéséről az a közvetlen kijelentés, a mit a nagy Napóleon mondott. Ime „A világon csak három hadvezér volt: Nagy Sándor, Caesar és én. Daczára hadi tetteiknek Sándor és Caesar csak mindig egy feladat maradnak a tanulók előtt, és napjainkban ki szereti őket? Így vagyok én is; emlékem talán ötven-hatvan évig élni fog egy vitéznek szívében, de szeretni senki sem fog már engem. Csak egy ember van, a kit tizenhatsz század után is szeretnek e földön s ez Jézus! De mit is beszélek?! Hiszen Jézus nem volt ember.“ A lángész eme meghódolása jól esik, a mint a béke malasztját hinti az ember lelkébe az eszme örök életének szimbolikus nagy ünnepe: husvét.

Nem fog meglepni senkit, hogy midőn a közélet terét mindjobban elöntik a felfakadó botrányok piszkos talajvíze, ha e nagy ünnep hangulatában a sajtó ennek morális hatását méltatja.

Mert ott tartunk már, hogy a bűnös, megféleldezt ember megigazulására nem egyedül a prédikáló szék hivatott; a sajtó, mely a modernség hamis bálványá imádatában észmei célját feledve, az emberek gyöngeségei legyőztetésére és kielégítésére basirozza céljait, legalább azt

a hangulatot igyekezzék két kézzel megragadni, melyekben haszonnal szólhat, ünnepi alkalommal az emberiség valódi nagy céljai mellett.

Az áhitatos ember ne féljen, hogy atheisztává válik az emberiség. Kétezer év ostromolja már Golgotha ormát, de a kereszt rendületlenül fennáll ma is és csak áldozatai válnak koronként. A tömeg nem okoskodott, nem javult, nem tért meg s kik üdvözlésére vállalkoznak: azok ellen szegődik. Egyszer a farizeusok s írástudók, más-kor a királyok és miniszterek zsoldjában és parancsára. Nem kell új intézmény feltalálásáról gondoskodni, a tiszta erkölcs s őshit régen létezik. A világ Megváltójának religiója ez, mely az emberi rendeltetés minden egyes, nagy feladatát megoldá; melynek lábához jövének maguk a legnagyobb lángelmék, mely uralma alá sorolta a polgárosított népeket, finomítá erkölcesüket, ihleté dalaikat, tárgyat nyújt a költészetüknek, festményeiknek, szobraiknak; beoltá jellemét minden nemzeti lélekbe. Letűnt ezen vallás egy pillanatig az emberi léleknek szörnyű viharában és megszűnővén a zivatar, a hitszükségnek érzete is visszatért. Jelentkezve a lelkek mélyében mint természetes és nélkülözhetetlen hite a világnak. Nem az atheismustól való félelem fog el, mert hiszen az isten-ember, kit ma ünneplő zsolozsmák dicsőí istenek, hogy feltámadott, — hiába nem szenvedett kin-halált, a humanismus eszméje a kereszténység nem halhat meg.

De lehet, hogy a mostani dekadens áramlat soká kelletlenül tovább fog tartani; azért ragadjátok meg ti jók és igazak a feltámadásnak mai szép ünnepét is az emberiség nagy tévedése és bűnei megjavítására, ajkaitokról hangozzék föl az az önértékes tudat, hogy az eszme meg nem halhat a halleluja öröm éneke mellett egy jövőjében bizó emberiség ünnepelje a feltámadás napját mindig csak egyre, egy nagy gondolatra

irányítva figyelmét, hogy Krisztus ember lett, hogy az ember azzá lehessen, a mi Krisztus.

Békességes husvétii ünnepek felvirradását kívánják a hazát szerető hajlékokban, hol az Istennek félelme a haza szeretetével és jövőjébe vetett bizva-bizással karöltve találkozik!

Halleluja!

A katona-élet a kiállításon.

Balra a nagy főkaputól, a városligeti tón innen is, túlra is, meg magán a tavon is egy egész katona-város épült. Erődök, várak, a pólai nagy és erős bástyák néznek a tóra, s odaszegedezik ágyutelepeiket, tul pedig a hatalmas hadihajó mintájára épült tengerészeti csarnok néz fenyegetően vissza, közből, a tavon monitorok, torpedónaszádok, pontonok járnak; egyik sarokban pedig a balloncaptif száll minduntalan a magasta, hogy a legújabb kémő eszköz használatát demonstrálja. A szabadban sátrak állanak, golyópiramisok, régi és új ágyuk, a termekben pedig a katonavilág egész tarkasága, elevevénye, s a fegyveres erő minden hatalma és ereje kerül szem elé. Amit a modern hadtudomány fölmutat, mind megtaláljuk a hadügyi kiállításon s belelátunk abba a hatalmas, erőteljű duzzadó szervezetbe, amely békénk és nyugalomunk fölött örködik.

De nemcsak a hadviselés eszközeit látjuk, nemcsak a hatalmas fegyvertechnikát, amely a Gusztáv Adolf bórágúiból hátultöltő Uchatius-ágyukat, a régi, nehéz muskétákból halálszóró ismétlő-fegyvereket teremtett, hanem látjuk magát a katonaeletet is, amely előttünk folyik le ugyan, de amelyet mégis alig ismer más, csak aki katona volt.

A katonák életét, itt a honvédek kiállításáról szólnunk, persze a kiállításon csak képekkel lehetett bemutatni. Fotográfiák ezek, nagy, pompás fülvételek, amelyek minden mozzanatában ösmertetik a honvéd életét. Mivel a katonaeletnek az egyik fele a kaszárnyában, a másik a gyakorlóterén játszódik le, ez a nagy képgyűjtemény is két főcsoportra oszlik, az egyik a belső szolgálatot és a katonai életet ismerteti, a másik a külső szolgálatot a gyakorlóterén.

Néhány érdekesebb képet bizonyára érdemes lesz ismertetni:

SZARVAS és VIDEKE TÁRCZAJA.

Bül-bül.

Közel a tengerhez, imbolygó ciprus-lombok árnyalta kicsi kis helyen állott Mehmed basa palotája. Ma csak rom. A márványoszlopok helyét vadfü nőtte be, gyikokat aranyoz meg a napsugara. Ezek a gyikok egyedül élő lények. Ha leszáll az alkonyat, vad lárma, kiérteties zugás hallatszik föl a föld alól s nehéz sohaj kél az esti szélben a romok között.

Egy jövevény örmenytől hallottam mesélni:

— Mikor Mehmednek egyetlen leánya Aida megszületett, ugyanakkor a basa néger szolgája egy halvány arcú szőke fiúcskát talált a tengerparton, ki ott céltalanul bolyongott föl s alá.

Nyilván szegény hajótöröttnek gyermeke, kit valamely távol szigeten fedezett föl egy arra vitorlázó hajó s most ideszállította emberlaktá földre. A fiú mintegy négy éves lehetett. Nagy sötét szemei félénken csüggték a szolgát, ki őt Mehmedhez vezette. A basa tanult, képzett ember volt. Két-féle nyelven értett s beszélt. Mind a két nyelven megpróbálta szólásra bírni a fiút, de hasztalan! Annak ajka csukva maradt s a beszéd és szó íránt nem mutatott semmi fogékonyságot. Ellenben annál nagyobb figyelemmel hallgatta a madarak énekét. Arcza fölvidult s olyan szépen csicsereggett közbe, hogy Mehmednek s vele az egész udvárnak szeme, szája nyitva maradt bámulásban.

Csodának tartották a gyermeket.

A basa Bül-bülnek nevezte s nagy öröme telt benne. Szabad bejárást adott neki palotája legbelsőbb termébe s az ő bűbájos dala altatta el rendszerint Aidát.

Igy teltek az évek.

A talált gyerek erőteljes ifjúná nőtt, a szunnyadó csöppéből deli viruló hajadon vált. Aida szép volt mint egy tündér, szeme maga a búvós mennyország, lábait verő, leomló haja mint koronafekete éjszaka. Vallá alabástrom, orcája piros mint a hajnal.

Két ifju égett érte vágygally, olthatatlan szenvedély. Egyik a perzsa király fia. Szelid költői lélek. A másik erős, csaknem vad, marczona alak, a távol India lakója, ki tengeren nőtt föl s kinek kincse van egymagának, mint Európa összes fejedelmeinek.

Azt a szelidebbet szerette s vőlegényének választotta.

Már ki is volt tűzve a menyegző napja. Aida megrengve dolgozott menyasszonyi fátyolán ezüst szálakból lilimokat himezve beléje.

Bül-bül lábainál ült s hallgatagon szaggatta fel a pázsit bársonyos szőrének szálait.

— Miért nem énekelsz édes madaram? — kérde Aida gyöngéden félresimítva az ifju homlokáról annak aranyoszko fűreit. Felelj, miért vagy oly bánatos napok óta?

Bül-bül sóhajtott s fölneezett Aidára. Olyan szépen tudott beszélni a szemeivel. Aida megértette.

— Te ugye azt hiszed, hogy most már kevésbé foglak szeretni?

Bül-bül csüggedten hajtá le fejét.

— Lásd pedig, ez nem igaz. Allahra, nem! Énekelj, kérlek.

Bül-bül vad, szilaj nótába kezdett. Szeme égett

arcát láng önté el. Majd mintha torkát szorítanák össze, végre is fuldokló zokogásban tört ki.

— Bohó vagy Bül-bül! suttagó Aida, de az ő szép szemeit is elönté a köny.

* * *

... Rég látott a világ akkora fényt, pompát, mint mennyi a szép Aida menyegzői ünnepélyére érkezett. Maga a másik szerelmes, a sötét arcú hajós is készített meglepetést. Hónapok óta szötte tervét. Embereivel éjnek idején be a tengerpartból a Mehmed basa palotájáig egyenes vonalban hosszú csatornaszerű alagutat vájtatt a föld alatt s körülárkolja a palota fundamentumát. Sötét arcán valami demoni mosolygás ül, míg parancsait elfojtott hangon osztogatja. Tudja, hogy terve bizonyos, hogy emberei el nem árulják.

Oh, mily kéjjel gondol a menyegzői estre! Tündéri pompa s fény köröskörül. A virágok, a fák, még a palota hideg márványoszlopai is szerelmet lehelnek. A vőlegény menyasszonya fölő hajol, hogy megcsókolja s ő akkor kinyitja a csatorna vasajtáját a tenger felől, tudja hány órára esik a dagály, oh a percekkel is tisztában van...

Mily édes zene lesz fülének a vizmozgását, csattogását hallgatni, a mint zuhogva omlik a lejtős üregbe, lefut a palota fundamentumáig, ott néhány másodperc múlva körül mossa az aláasott talapzatot. Inog a hatalmas épület, összeesik mintha földrengés rázta volna föl. Megőrül a kéjtől, ha hallani fogja a sikoltásokat, oh ezer közül is megfogja ismerni, melyik volt az Aida örületes sikolya...

* * *

Titokzatos suttagással borulnak össze a sötétlő ciprus lombok, Bül bül ott bujkál közöttük. A vidám

Feltűntetve látjuk a katonalelet legelső momentumát, a sorozást, mikor az állam fiatal polgárai szorult szívvel várják a sorozó-bizottság határozatát, mely azzal a jelentős szócskával, hogy „alkalmas,” megnyitja számukra azt az életet, a melyet a képek további hosszú sorozatában ábrázolva látunk.

Az alkalmasnak talált honpolgárokat ugyanis megtaláljuk legott azon a képen, melyen az újonczok első felszerelése és felöltöztetése van feltűntetve.

Fontos pillanat a katonaleletben, mikor a fiatal katonák a polgári ruhát a katonakabátal cserélték föl és ezzel a katonai élet viszontagságait kezdi meg. Félénk kíváncsisággal bámul elöljáróira és nem tudja eléggé méltányolni az őrmester ur magas katonai önértékét, aki előtte a század-raktár kincseit tárja föl és egy pár ócska bakancs, ócska nadrág és még ócskább köpeny és az öltözeti, valamint felszerelési cikkek több más bámulatos ócska példányainak átadása által mutatja be azt a gondoskodást, melylyel az állam fiatal katonája iránt viseltetik.

A következő képek a rekruta-élet más fázisait tárják szemünk elé. Ott állanak a kaszárnya-udvaron a százados ur mindenhatósága és mindentlátó szemrei előtt öltöztetőkön meglátszik, hogy az őrmester ur a ruhakiosztásnál a test és a ruha méreteinek összehangzásba hozatala fölött sok időt nem vesztegetett, mit azonban a század-parancsnok szakértő szemmel azonnal felfedez és az egyes darabok kicserélése által nem sokára mindent katonás rendbe hoz.

Ezek után képek következnek, melyeken már a kész katonát látjuk.

Az ébresztő melábus melódiája már fellármázta a laktanya-udvar éjjeli nyugalmat és behatolt a legénységi szobákba is, a hol a szigorú szobaparancsnok „fel” kiáltással adja tudtul a szoba álmós hadfiainak, hogy most a munka következik.

Szemeink elé tárul ez alkalommal a legénységi szoba, a hol honvédek a reggeli toilettel vannak elfoglalva és egy másik képen ott találjuk őket a kaszárnya-udvaron, a hol körbe felállítva csukló-gyakorlatokat végeznek, ami közvetlenül a reggeli után mindennap az előjátéka a nap folyamán végrehajtandó katonai gyakorlatoknak.

Ne kerülje el azonban figyelmünket az a kép sem, mely a laktanya gyengélkedő-szobáját tárja szemünk elé. Ez egy elkerülhetetlen kelléke minden kaszárnyának, a hol ápolást találnak azok a könnyű betegek, a kiknél kilitás van rá, hogy rövid idő alatt felépülnek. A gyengélkedő-szoba abban a pillanatban van lefotografálva, a mikor reggel a foglalkozás előtt az orvos elé járulnak mindazok, a kik testi bántalmak miatt a napi fāradalmak elviselésére nem tartják magukat alkalmasoknak. Vannak olyanok is, a kiket e szobába kevésbbé testi bántalmak, mint a boldog nyugalom kecsgető reménye vezet. Az orvos gyakorlott szeme azonban ezeket hamar felismeri és ekkor a nyugalom ábrándját nemsokára fāradalmas gyakorlatok keserű valósága váltja fel. E gyakorlatok a fényképek hosszú sorozatán vannak bemutatva, melyek szisztematikus sorrendben a katonai kiképzés minden fázisát ábrázolják.

Mielőtt azonban e képek némelyikét itt előszóval is bemutatnók, vessünk egy pillantást derék honvédhuszárjaink felé és nézzük meg, mi foglalkoztatja őket a laktanyában. Ott látjuk őket az abrakolás előtt, a midőn katonás sorrendben kötényekben lovaik számára az abrakot viszik, majd az istálló mögött, a mikor a löszerszámot tisztogatják.

Festőileg is kifogástalan és megragadó szépek azok a képek, melyek a katonai kovács-műhely belsejét és a lovak vasalását ábrázolják. Nem kevésbbé érdekesek azok, melyeken huszárjaink a lovaglás művészetét beavatva lesznek. Ezekben a huszár-élet kevésbbé kellemes mozzanatai vannak bemutatva. A huszár és ló t. i. két különböző dolog s igazolva találjuk ezt ama gyakorlati nézeteltérésekben, a melyek e kettő között a lovardában igen gyakran felmerülni szoktak. De még inkább

a midőn e nézeteltérések ama szokatlan megoldása tárul szemünk elé, a midőn a lovas nem valami irigyleendő daliás pozícióban a lovarda egyik szögletében találja magát, a míg a ló a másik szögletben öröszkölvé élvezi a boldog szabadság mulandó pillanatát.

A képsorozat második csoportjában, mely honvédgyalogságunk és lovasságunk külső szolgálatát tárja elénk, mindenütt a háboru eshetőségei szolgálnak alapul és ezek a képek híven tükrözik vissza, hogy honvédségünk miként lesz tulajdonképpen hivatásra; a háborura előkészítve.

Az egyik képen honvédgyalogságunk támadásra előnyomul, majd egy másikon egy magaslatot tartanak megszállva.

Több képen a tábori élet élénk, festőies és változatos mozzanatai vannak ábrázolva. Szemeink elé tárul e képeken, hogy a harcmező miként változik át a katonai otthonává. A tájekot az apró sátrak tömkelege lepi el, a melyek körül katonáink sűrű csoportokat képeznek.

De nemcsak a honvédgyalogság és lovasság van a képeken bemutatva hanem megtaláljuk egy hosszú képsorozaton csendőrségünket és a honvédség összes intézeteit is. A képek mindenikét felemlíteni nem volna lehetséges, miután több száz kép van hivatva arra, hogy az érdeklődő közönséget a katonai élet minden fázisába beavassa.

Igazánban a hadsereg iránt való érdeklődés távolról sem oly nagy, mint Európa nyugati államaiban, a hol a katonai élet egyes mozzanatait a kpes újságokban napról-napra megörökítve látjuk. Talán ezek a képek fokozni fogják a nagy közönségben a honvédségünk iránt való érdeklődést és művészeinknek is bő anyagot adnak jövődöbeli alkotásaik számára.

Előfizetési felhívás.

Mai számunk az 1896. év második negyedének első számát képezi. Ez alkalommal van szerencsénk azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése az I. év negyeddal lejárt, a megújításra kéri.

Egyben új előfizetést nyitunk lapunkra, melynek emelésére a t. olvasóközönség érdekének szempontjából ezután is széleskörű intézkedéseket teszünk, s hisszük, hogy lelkiismeretes hirscholgalat, cikkeink és tárczáink gondos közlésével a t. közönség b. pártfogását továbbra is kiérdemeljük és szíves támogatásával lapunk erősödésére is segédkezet nyújt.

Lapunk előfizetési ára:

Egész évre . . . . . 4 frt

Fél évre . . . . . 2 frt

Negyed évre . . . . . 1 frt

Hazafias tisztelettel

Szarvason, 1896. ápr. 5.

a „Szarvas és Vidéke”
kiadóhivatala.

HIREK.

— **Lapunk mai száma** a husvéti ünnepekre való tekintettel már szombaton jelenik meg, a mi azonban a heti eseményekről való hí megemlékezésre korántsem gyakorol hátrányos befolyást. A beálló ünnepek alkalmával lapunk összes olvasóinak boldog ünnepést kívánunk!

— **Jankó János meghalt.** A magyar rajzoló-lőművészet egy oszlopos tagja hunyt el: Jankó János; a rajzoló zsurnaliszta, kinek neve a népeletből vett

tárgy festményei és a maidnem minden magyar életlapban hosszú éveken át sűrűn megjelent találó és híressé vált karrikaturái révén halhatatlanná vált, m. hó 29-én 62 éves korában Budapesten meghalt. A nagy halott temetése a művész- és íróvilág élénk részvételével folyt. Ie. Jankó Jankó János Tót-Komlóson született és középiskolai tanulmányát Szarvason végezte; szülőhelye nagynevű fia emlékét a szülőházon alkalmazandó emléktáblával akarja megörökíteni.

— **Jubiláló hirlap.** A „Hód-Mező-Vásárhely” című hetenként kétszer megjelenő hirlap 25 éves fennállása alkalmából márcz. 28-án irodalmi ünnepélyt rendezett, a melyen neves újságírók szerepeltek, s a melyet a „Nemzeti Szálló”-ban megtartott sikerült bankett fejezett be. A dr. Draskóczy Pál szerkesztése alatt megjelenő lap mult heti ünnepi száma telve van érdekes remnisszcenciákkal és adatokkal. Újabb huszonöt évet!

— **Plenczner Lajos** ur, a helybeli főgymnasium kötelékébe csak a jelen tanévben lépett, de városunk társadalmi életében már is igen előkelő helyet foglal el, mint értesülünk, a budapesti tanárvizsgáló bizottság előtt m. hó 25-én a tanári vizsgálatot kitűnő sikerrel letette.

— **Wenckheim Frigyes grófné kitüntetése.** Mint értesülünk, Stefánia özvegy trónörökösné, a „Fehér Kereszt” országos lelenczház és gyermekvédő egyesület fővédasszonya, ezen egyesület körül szerzett kiváló érdemei elismerésül sajátkezű aláírásával és pecsétjével ellátott díszokmányt adományozott gróf Wenckheim Frigyes országgyűlési képviselő, békésmegyei nagybirtokos nejeének, született Wenckheim Krisztina grófnőnek.

— **Tudorrá avatás.** Melich Jánost, a bécsi Theresianumban a magyar nyelv tanítóját s a bécsi szláv szeminárium rendes tagját, a budapesti egyetemen a finn-ugor összehasonlító philológiából tudorrá avatták. Gratulálunk!

— **Eljegyzés.** Plenczner Lajos, főgymnasium fiatal tudós tanára, márcz. 29-én jegyet váltott m. hó. 29-én jegyet váltott bold. Kicska Dani, a főgymnasiumon 30 éven át működött tanár kedves és művelt leányával, Berta kisasszonnyal.

— **Tanítók gyűlése.** A szarvasi tanítóegyesület márcz 29-én tartotta rendes havi gyűlését amikor Rideg János számtan tanításból és Schif Adolf a keresztény egyház történelemből tartottak előadást. A milléniumnak az iskolák által való együttes megünneplésének rendezésére Poros Mihály, Molnár János, Glück Zsigmond, és Szabó József tagokból álló bizottság lett kiküldve. Margócsi Gyula indítványára az egyesület a megyei közigazgatási bizottsághoz átiratott intéz, hogy a közművelődési pénzalapjára és annak felhasználására vonatkozó szabályrendeletnek a tanító állást és a tanító önértékét mélyen sértő amé intézkedését, hogy a magyar nyelv tanításért jutalomra maga a tanító jelentkezék, törölje el, hanem a tanfelügyelő kijelölése mellett a bíráló bizottságban a tanítóegyesület is képviseltessék. Az egyesület pénztárából az „Eötvös alapra” 20 frt, „Tanítók házára” 10 frt, „Tanítók árvaházára” 10 frt, „Péterfi Sándor arczképére” 5 frt utalványoztatott. — Legközelebbi gyűlés május első vasárnapján lesz. Előadók Margócsi Gyula és a tanítóképző növendékei.

— **A jóslat beteljesedése.** És előbújt vala a modern leveli béka, s kuruttyolásával jóvendőlé a föld lakóinak, hogy márczius 29-e a kritikus napok legkritikusabbja lésszen akkor olyan visszás időjárás, hogy no! Tenyleg a mit Fab dr., a nagy időjós előre látott, be is teljesedett. Az egész országból telies időjárásról szóló híreket hallunk; nemcsak eső és szél mutatja az időjárás változását, hanem volt hó is, jégeső is. A már derültté vált égboltozaton az egész héten fellegek tanáz, tak, a zöldellő fák között hevesen fújt a hideg szél, az utcákon pedig megáradt a sártenger. És előkerültek ismét a téli kabátok, és ismét kigyulladt a melengető tűz a már egyszer félredobott kályhában, s „barát-ságos meleg szobában” beszállítottunk a modern Garabonczás diák jóslásairól s az az áprilisi idő bosszantóan szeszélyes voltáról.

— **Meghívó.** A szarvasi önk. tüzoltó egylet által 1896. évi április hó 12-én a Tornacsarnok helyiségeiben az egyesület pénztára javára rendezendő s Gróf Bolza Gézáé Ö méltósága védnöksége alatt jótékonycélnú zártkörű Tüzoltó bála. Gróf Bolza Géza, elnök. Mayer Frigyes, pénztárnok. Oláh Miklós, háznagy. Roszjarovitz János ellenőr. Szvák Mihály, jegyző. Pollák Béla, Papszász Gyula, ifj. Roszjarovitz János, tánczrendezők. Bárány Béla, Gr sz Lambert, Gyurik Pál, Pálka György ifj Pollák Béla, Mázor Elemér, Simkovits István, Nagy Ödön, Biszterszky Gyula, Gál János bálbizottsági tagok. Beleptijegyek: Személyjegy 80 kr. Családjegy: 2 frt. (Egyleti működő tagok és családjaik részére díjmentes.) Kezdeté 8 órákor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

— **Tanyai posta.** A kereskedelmi miniszter kísérletet tesz most az egymástól távol fekvő alföldi

menyegzői láрма elhat egészen idáig, pedig Bül bül fut előre. Lefut a tengerhez s nézi a tiszta, átlátszó vizet. A tenger csodás lakóit egyenként látja elsuhanni maga előtt. Némelyik olyan, mint egy kinyílt rózsza, csapatos, piros evezői körülte libegnek. Mintha csak a hullám ringatná.

Milyen jó lehet nekik odalenn, — gondolja magában Bül bül. Ha engem is így ringatna a hab s én álmodhatnék szépet, álmodhatnék mindég Aidáról.

Egy hús hullám kicsapott a partra, a dagály beállott. Bül bül lehajolt s kezével megnedvesítette homlokát. Olyan jól esett neki,

Egyszerre valami vizesés-szerű zuhogás, csattogás üt meg fület. Körülnézett s néhány lépést tett a hang irányában. Nem messze tőle, egy a partba vajt üregen nagy robajjal tödült be a víz, a hullám tájtétköz habot vert gyors futtában és eltűnt a mélységbe.

Bül bül szeme arra a sötét, erős alakra tapadt, ki a zuhatagból mintegy köhajtásnyira állt, derekát egy fatörzsének támasztva.

Arczával félig a palota felé fordul s ördögi guny mosoly torzítja el időnként vonásait.

Bül bül magismerte, az ő kollegája, a másik elutasított szerelmes.

Sejtő, rémes gondolat cikázik át agyán s mint a villám oly gyorsan futott a palotába. A föld alól saját-ságos zugás hallatszík föl, mint távol menydörgés zajja, A márvány oszlopok meg-megrendültek.

Benn a zene harsogott, öröm, jökedv az arczokon; ki is gondolta volna, hogy oly közel jár hozzájuk az a sárga, cecntos cím, a halál.

tanyáknak czélszerű postaszolgálattal való ellátására. A postahivatalokból naponként lovas hajduk viszik szét a leveleket a tanyákra s átadják a tanítóknak, a kik aztán iskolás gyerekek útján kézbesítik azokat. E szolgálatért a tanítók havonként egy forint tiszteletdíjat kapnak.

— **A fizetett válaszos táviratok.** A fizetett válaszos távirati utalványok felhasználása eddig helyhez volt kötve, a mi a közönségre nézve meglehetősen kényelmetlen volt. Most a kereskedelmi miniszter megengedte hogy a belföldön kiállított válaszos távirati utalványokat nemcsak ott lehet felhasználni, a hol kiállították, hanem a magyar korona országainak területén levő bármely táviró hivatalnál.

— **Gyermekegyilkos anya.** Egy szép öcsdi lány, Csikai Lidi, ki városunkban állt szolgálatban szerelmi viszonyt folytatott egy fiatal legénnyel. Betegségbe esvén, kénytelen volt odahagyni helyét s haza indult, utközben azonban, Szt.-András közelében életet adott egy kis gyevmeknek, a kit a fiatal anyával együtt a „nagyszülői“ háza vittek. Másnap a gyermeket nem találta anyjánál, s noha gyanusan nézték a leány-anyát felelősségre nem vonták. A héten azután megtalálták rongyokba takarva a padlason a kis ártatlan holtsietét. A lelketlen anyát a csendőrség letartóztatta.

— **Politika a szószéken.** — Az „Orosházi Újság“-ban olvassuk ezt az élvezetes históriát. — A vásárhelyi róm. kath. templomban egy Guttmann Lajos nevű káplán, ki csak nem rég ment vásárhelyre, a pénteki böjti prédikációkat arra használja fel, hogy a szószékből a néppártnak csináljon politikai propagandát s rémitgetve a hiveket a papi javak elvételeivel és karvalyóru zsidó bankárokkal, az egyházpolitikai törvények és Vásárhely országgyűlési képviselője, Endrei Gyula ellen dühöng s még a hírlapok olvasásától is, elkarhözás mellett, óva inti a katolikus hiveket.

— **Egy elefánt kivégzése.** Ugyancsak párját ritkító kivégzésről kapunk hírt a Majna melletti Frankfurtból. A kivégzés az ottani állatkertben történt, melynek egyik legérdekesebb lakója, az elefánt, valósággal úgy rászolgált arra a legszigorubb büntetésre, akár a legmegrögzöttebb bűnösök. Az afrikai bestia ugyanis szörnyű rosszul viselte magát, tört, zuzott a ketreczében mindent s gyöngéd ápolójának becézgetésére rendszeren bösz dühöngéssel felelt. Hasztalan volt a hideg víz, hasztalan a koplaltató gyógymód, az elefánt tulajdonságos élénksége nem sikerült lecsillapítani. Az állatkert igazgatója végre is nehéz szívvvel bár, a mérges vastagbőrű kivégzését határozta el, a bűnös elefántot golyó általi halára ítélvén. A legyezőfüllű delivénst erre a siralomházba szállították, hol kitűző étvágygal fogyasztott el másfél kazal szénát és három kosár kenyert. Másnap, hajnalpirkadáskor, történt meg a kivégzés. A hóhértisztére Menger, afrikai vadász vállalkozott, aki három lépésről célba vette az elefánt komlokát. Az első golyó visszapattant arról, mint a borsó a falról; a második aztán megölte a hatalmas állatot. Annyi azonban kétségtelen, hogy a kivégzés sokkal érdekesebb lett volna, ha az elefántot kötéltől végezik ki.

— **Párisi Divat.** A tavaly czímen megindított divatlap második évfolyamát kezdte meg januárban. Most, mikor a francia izlés, divat még a szokottnál is jobban uralkodik mindenben, Magyarország művelt hölgyközönségének okvetlenül szüksége van olyan lapra, mely ezt a francia izlést igazán tisztán tükrözze vissza. S a Párisi Divat megfelelt e feladatnak. Hogy megfelelhessen, arra képessé teszi azt, hogy a képei csupa fényképek után készült másolatai a párisi legelőkelőbb divattermek mintaruháinak; czikkei pedig tudomására hozzák a hölgyeknek mindazon újításokat, melyeket Páris a divat terén kitalált. Többi czikkei a háztartásnak, társadalmi szokásoknak, lakásberendezésnek, kézimunkáknak, főzésnek tárgyában adnak tanácsot. Megismerteti a hölgyeket a budapesti legjobb bevásárlási forrásokat s a szerkesztőig minden megrendelés, bevásárlás dolgában kész örömmel van segítségére az olvasóknak, valamint kérdéseikre is kimerítően felel a szerkesztői üzenetekben. A divat-kézimunka-rész két nagy ívet foglal el a lapban; ezekhez járul még harmadik iv gyanánt a regénymelléklet, mely négy nagy lapon közül illesztett regényeket s ezek mindig a legújabb s legérdekesebb francia regények közül vannak kiválogatva, természetesen úgy, hogy a lapban jelennek meg először. Hétketként szabásmintaiv és havonként egyszer színes divatkép járul a laphoz. A „Párisi Divat“ előzetési ára egész évre 8 frt, félévre 4 frt, Negyedévre 2 frt. A „Pesti Hírlap“ politikai napilappal együtt egész évre 18 frt, félévre 9 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal.

A millennium a népiskolában. A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur folyó évi 7584. számú rendelet értelmében Magyarország ezer éves fennállását május 9-ikén ünneplik meg az összes népoktatási intézetekben. Idevágó rendeletével egyidejűleg a közoktatásügyi miniszter egy tizenhét pontból álló tervezetet bocsájtott ki az iskolák számára, a mely nagyjában útmutatás nekik ezen iskolai ünnepély mikénti megtartására. Ezen miniszteri tervezet teljes anyagát iskolai használatra most kidolgozta Sretvizier Lajos székes-főv.

igazgató-tanító és egy 10 krajczáros füzetben közrebo-csajtja. A lapunk szerkesztőségéhez beküldött diszes füzet borítékja kortörténeti képet ábrázol és tartalmazza egy a tanító, mint a gyermek által elmondandó beszédet, az elszavalandó költeményeket, a hazafias énekek kótáit stb. Ajánljuk e diszes és tartalmas füzetet a tanulók által is megszereztetni, hogy az nekik becses és maradandó emlékül szolgáljon az ezer éves ünnepségről. A csekély 10 krnyi bolti árból 100 példánynak egyszerre való megrendelésénél minden példány után még 1 krt az Eötvös-alapnak stb. is ad a kiadó Dobrovsky és Franke czég Budapestén. Egy mutatvány-példány 15 kr. előleges beküldése ellenében küldetik.

— **A magyar Osztály-Sorsjáték** sorsjegyeinek a III. osztályra való megújítása kezdetét vette. Ezen nemcsak nálunk, de külföldön is oly gyorsan népszerűvé lett sorsjáték utolsó főhúzása május 12—28-ig ejtetik meg. A ki nem húzott II. osztályu sorsjegyek azok visszaszolgáltatása és a megújítási díj, és pedig: 1 egész 20 frt, 1 fél 10 frt, 1 tized 2 frt és 1 huszad 1 frt lefizetésével sorsjegyeken jelzett elárusítóknál legkésőbbben május 2 ig újítandók meg. Teljes sorsjegyeket (mind a három osztályra érvényes sorsjegyeket) nem kell megújítani és a III. osztály húzásán minden további nélkül résztvesznek. A rendkívül kedvező nyeményséelyekből csaknem mindenki igyekszik a maga részét kivenni és így elképzelhető, mily óriási erőmegfeszítésükbe kerül az elárusítóknak, hogy a közönséget a tömördek sorsjegyek kiízetésével és megújításával kielégíthessék. Heintze Károly főelárusítóhoz Budapestén naponként ezerszáma érkeznek a levelek részint a ki nem húzott sorsjegyeknek megújítása, részint a nyertes sorsjegyeknek kiízetése céljából. Ezen leveleknek elintézésénél természetesen a legnagyobb praecisi-tással és pontossággal kell eljárni. Epen azért csaknem lehetetlen azok igényeit kielégíteni, kik sorsjegyeik megújítását az utolsó napokra, vagy pláne a határnapra (május 2-ára) hagyják. A pontos correct kiszolgálás érdekében tehát ajánlatos, hogy a megújítandó sorsjegyek az illető elárusítóknál minél előbb praesentáltassanak, illetve beküldessenek.

CSARNOK.

Budapesti hangulatok.

Ennek a lázas élni-vágyásnak reakcióját látom, hogy egy sajátos, szenzibilis társaság élet-szükségletnek ismeri a — templomi prédikációkat. Nincsen másként: Hock János buda-vári, mátyás-templomi prédikációi ma ép úgy divatban vannak, mint — hogy egy profán hasonlattal engedtessek meg élnem a puffos ujjak. Minden pénteken ötkor kezdődik az a prédikáció s már négy órakor livreés inasok állnak s nyitogatják a fényes fogatok ajtajait. A Mátyás-templom sekrestyése alig győzi a méltóságos asszonyok és kisasszonyok számára hordani a szanctuarium alá a zsölyéket. Ideges zsongás van öt óra felé s délután öt órára telisded-telies az órnamentikára is legszebb, magyar tárgyi freskókkal diszitett Matyas templom. Együtt van a sensibilis idegzott kékvr és a fővárosnak áhítoas szegénye. Magam is ezek sorában, a kit a Hock predikációjának hire vitt nagyrészt a fővárosba s mondhatom, hogy az a templomi beszéd, melyben Hock részesített, egyike amaz esztetikai gyönyörűségeknek, melyben valaha embertársam részesített. Mikor a septim-akkordot adó hármias csengettyű szava Hock érkezésére figyelmeztet ezer és ezer szem tapad a szónok jellegzetes, csontos arczára. Hock János szónoki hatása ered nemcsak költői dikciója, pathosza, csengő szép hangja, de nekem alföldi embernek különös dunántuli accentusa mián is, de hatásának titka: mert az aktualis politika és társadalom napi kérdéseit veszi egyenesen fejtegetésül. Ime: „A társadalom közérkölcsei hanyatlásában megvan az a legesodálatosabb érthetetlenység, hogy minél messzebbre sülyedünk a bűnben, annál inkább elítéljük a tettenért leleplezett bűnöst. Az özvegyek és árvaik hitetlen kifosztóját oh mennyiszor nevezi gavallérnak a társadalom hiába tiltja az anyaszentegyház azt, hogy „Ne öl,“ ha a lovagiasság szabályai szerint ellenfeled szívébe mártod kardodat s megölöd az anya egyetlen gyermekét, apróságok kenyérkeresőjét gehtlemann vagy; botolj bármily kicsinyt sird miatta a megbánás igaz könyeit, ha bűnöd botlások napvilágra jött: erkölcsileg halálra ítélt a társadalom még akkor is, ha ellened vádat nem tisztázták.

Egy gyászruhába görcsösen rándult meg melletttem, a kinek sebére szúrtotta fel a szónok. Az a szerencsétlen anya volt, a kinek a fia az ő huszonhat évével, mikor halálos éjszakáját vivta, megöszült. Még a mult héten sokat emlegették.

Nincs a társadalom emekönyörtelenségében Krisztusi — mondja tovább Hock. Krisztus megbocsátott a megtért latornak is, sőt többet tett, mert a társadalom megigazulására, anyaszent-egyháza intézményei közee vette a bűnbocsánatot. Egy parabolát mond el azután

szónok fenomenális hatással arról a megtérő bűnösről a ki idegen városkában huszonhárom évig él becsületben, jót tesz, becseltté teszi nevét, de egy régi ismerősének egy pár elejtett szava elfordítja előle a társadalmat. És ez ember akkor is megőrzi nyugodt öntudatát! én irigyeltem érte — mondja Hock — mert Krisztus osztotta meg ezzel a martyrral az ő keresztyét.

Megindító látni a közönséget. Hock brarurosán irányítja halgatóinak kedélyvilágát. A megindulás könnyétől, az áhítoatnak lelkesedéseig. Látni a közönség arczán a lélekben dúló érzelemvihar. kath. lelkipásztor ilyen emelkedett költői dekezióval a szónoki hatásnak oly sok külsőségével nem szokott dolgozni. Heck nem él dogmabeli fejtegetéssel, merit a napi élet áramlatából frissen és mindezt szónoki talentumának ragyogtatására hatásu ezért olyan nagy és ha a templom méltóságához hozzáférne az acclamatio, olyan hatásról se lehetne beszámolni, a milyen Hocknak szólna. Mindebből az episkopatusnak egy nagy tanulságot kell meríteni: a kath papnövelés sulypontját a szónoki tudás kifejlesztésére kellene irányítani, hogy a Hock János predikátorokat sürűbben megtaláljuk.

* * *

Van az én pátriámon egy nagy művelt ur, megyei főorvos, a kivel művészeti és irodalmi dologról is lehet beszélni. A minap szókerült arról a szabatos énektudásról, a melyet a Slavianszky Nadina iskola nélkül való, nálunk kódorgó muszka énekek produkálnak. Akkor mondaná nekem a főorvos.

— Ez semmi. Halgassa csak meg egyszer a dohány utczai zsidó templom kórusát. Ennél bájosabb zenét én soha életemben nem hallottam.

Igaza van. Azzal az üdítő hangulattal, melyet lelke-mben Hock beszéde hintett, tévedtem Jehova fényes templomába. A dalnál nincs egyetemesebb szer a világon. Jehova nem az én istenem, de az izezetről lehömpölygő minden árnyalatában szabatos dal hatása alatt átéreztem, hogy az áhítoatnak ez a melege csak istent illetet, hol vették a zsidók ezt a gazdag öserőt, mely a zsáltárokbán zeneileg oly tökéletest nyújt. Minden affektáció nélkül: a művészi összetanultságnak ezt a fokát, a hangok ilyen kiváló megválogatását én nem ballottam soha az életben, de a templomi áhítoatnak dalban ilyen gazdagságát se.

... S mennyire csodálkoztam, hogy mellettem és körülöttem, a nem jövevények, a nem betolakodók mint én csöndesen diskuráltak.

Míntha megütötte volna a fülemet, hogy az azon napi börze slüsszokra diskuráltak...

Felelős szerkesztő és kiadótnalajdonos SAMUEL ADOLF.

HIRDETÉSEK.

887 Tkv.

1896

Árverési hirdetményi kivonat

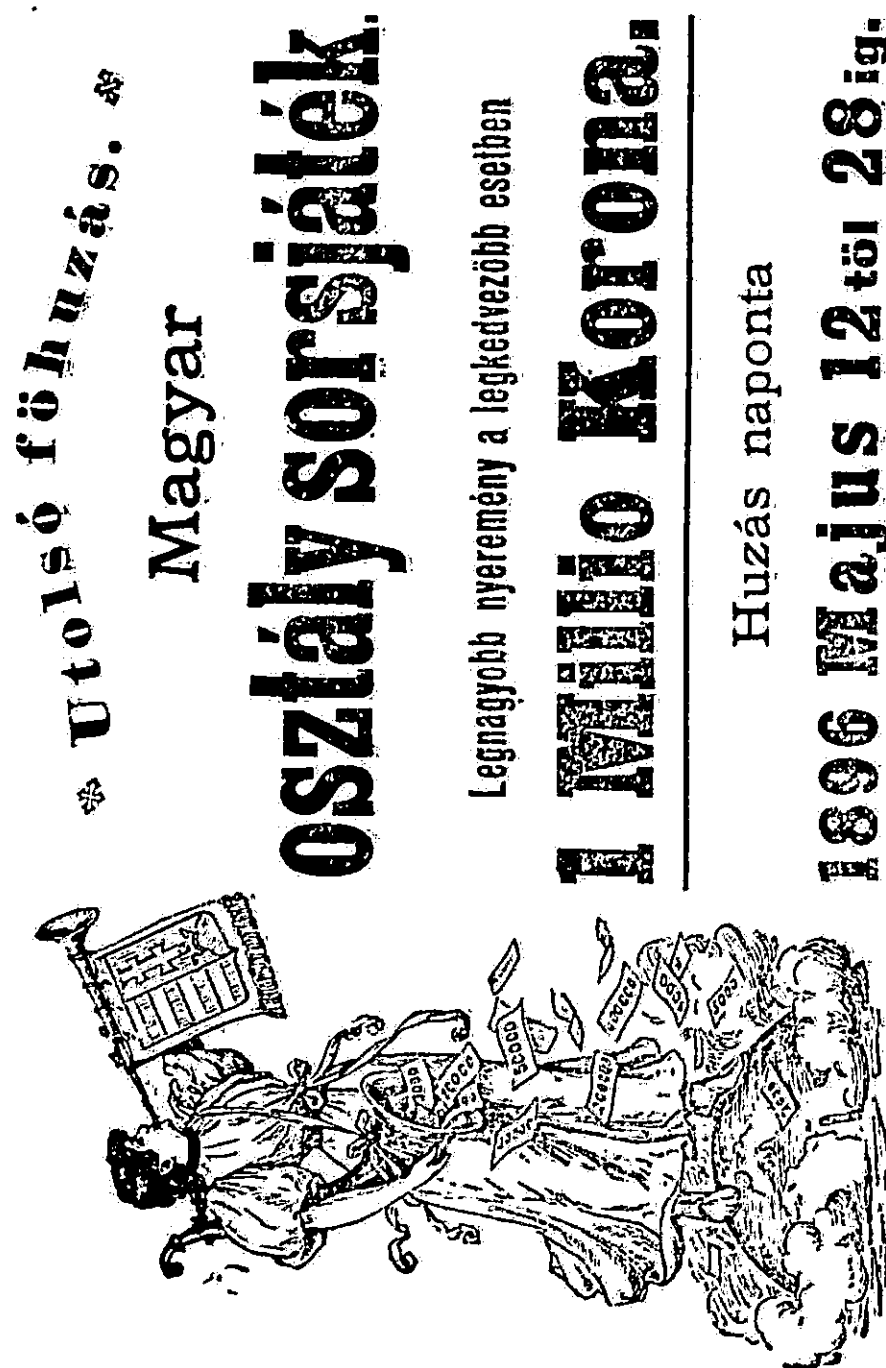
A szarvasi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a mezőturi takarékpénztár végrehajtatónak ifj. Mikolay János és neje Rell Irma végrehajtást szenvedő elleni 600 frt. tőke követelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a szarvasi 168 sz. tjkvben. A I 1 rszám a. felvett 305—306 hrszámu ingatlanra az árverést 1600 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1896. évi április hó 23-ik napján délelőtti 10 órakor a szarvasi kir. járásbíróság árverelő helyiségében megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 160 frtot készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfnylammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szarvason, 1896. évi márczius hó 20-án.

A szarvasi kir. jbiróság mint tkvi hatóság

Mészáros.
kir. járásbíró.

Utolsó húzás.
Magyar
osztály sorsjáték.
Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

1 millió korona.

Húzás naponta
1896. Május 12-től 28-ig.

Nyeremény	korona	korona
1 jutalomdíj	600 000	600 000
2	400 000	400 000
3	300 000	300 000
4	200 000	200 000
5	100 000	100 000
6	40 000	40 000
7	20 000	20 000
8	10 000	10 000
9	5 000	5 000
10	3 000	3 000
11	2 000	2 000
12	1 000	1 000
13	500	500
14	250	250
15	150	150
nyeremények és 1 jutalom	6284000	6284000

Ezen 57 nyeremény közül az utolsóra kihúzott kapja a 600 000 korona jutalomdíjat.

III. osztályú vételsorsjegyek árai:
60,— 30,— 6,— 3,— forint
Ezen eredeti sorsjegy árain kívül ajánlott levél portója és nyeremény jegyzékért 25 Kr. melléklendő.
Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Holtz Károly
Budapest, Servita-tér 3.

Sürgöny cím: Lottóheintze Budapest.
II. osztályú sorsjegyeknek a III. osztályra való megváltása a II. osztályú sorsjegy visszaadása és a megváltási díj befizetése után.
20.— 10.— 2.— 1.— forint.
Nyertes sorsjegyeket minden magánkézben levéllel.

WALLA JÓZSEF
csementáru-gyára, építési anyagok raktára
Budapest, VII., Rottenbiller-ut. 13.

Raktárt tart:
KERÁMIT-LAPOK
KEPPELŐ-LAPOK
METALLACHT-LAPOK
TERRACOTTA-ÁRUFIL
KÖFEDÉLŐFÉF
TÜZÁLLÓ TEGGLÁK
KÉMÉNYP-RAKVA.
NYOKBOL stb.

Vállalkozók:
GRANIT-TERAZZO,
BETON-TERAZZO,
OSZTORN-ÁRUFIL,
SZÖKÖKUTÁK,
CSEMENT-LAPOK és
MOZAIK-LAPOKKAL
KÖVEZÉSEK
elkészítésére stb.

Gyári raktára a
gartenau Portlandi
csement és vízhat-
lan més-gyárnak.

Here-mag prima," továbbá
Here-széna jutányos áron
kapható:
Id. Mikolay János
B -Szarvason.

Nemes rákok!
Jótállás eleven megérkezésért. Napon-
ként friss fogás. Posta-kosár bér-
mentve és vámmentesen utánvétel
mellett kapható.

40 darab nagy óriás solo	5 frt
60 darab óriás rák	4 frt
100 darab leves rák	3 frt

E. Haller
Staniszló 54. sz.
Galiczia.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzszápláigip-készletek 2 1/2, egész 12 lóerőig, továbbá járgány-
kocikázók, kaszáló- és aratógépek, tisztító-rosták, kon-
kolyok, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

"COLUMBIA" II legújabb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-
morzsolók, daráló, őrő-malmok.

Egyetemes aczál-ekék 2 és 3 vasú ekék
és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kintantva ingyen és bérmentve küldetnek.

ÜGYNÖKÖK
Vidéken lakó tisztességes egyének, kik
a gazdasági gépszakmában jártassággal
bírnak és hason minőségben már mű-
ködttek, magas jutaléktételek és előnyös
feltételek mellett nyernek állandó alkal-
mazást Reissenrahn Aut. gazdasági gép-
gyár vas- és fémöntődében Budapest,
Eötvös-utca 38. sz.

FEHÉR A ADOLF
bőr és cipő-felsőrészek gyári raktára
nagyban és kicsinyben
Budapest,
VIII., kerepesi-ut 49. szám.
Nagy raktár mindennemű
bőrök
cipész-kellékek
és saját készítményű
cipő felsőrészekből
Nagy képes árjegyzékem most jelent meg, melyet ki-
vántára bérmentve küldök, egyszersmind mindazon, a
kiállítás alkalmával feljövendő cipész és csizmadia-
mester uraknak ajánlom bőrraktáromat megtekintésre.
Megrendelések postán és vasuton csakis után-
vét mellett azonnal eszközöltetnek.

Legjobb poloska irtó
bolhák, és konyha
rovarok ellen is stb.

ZACHERLIN
Hatása csodálatos! Ől biztosan,

mint bármely nemű szer minden-
féle rovarokat és azért is az egész
világon elősmert mint egyedüli a
maga nemében, dicsért és igen
kerestetik. — Jelei következő: 1. A
lepecsételt üveg. 2. A Zac-
herlin név.

Kapható helyben:
Réthy Sándor,
Nyácsik Soma utóda,
Kmetz Mihály
urak kereskedésében.